

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefranate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 463 Mit.

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania, și Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Preasfințiților frați episcopi, venerabililor consistoare eparhiale, onorabililor deputați congresuali, iubitelor cler și popor din provincia Noastră mitropolitană: dar și milă dela Dumnezeu, și salutarea Noastră cordială!

Având în vedere §§. 151 și 152 din Statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat congresul ordinar național-bisericesc al provinciei Noastre mitropolitane la biserica Catedrală în Sibiu, pe Luni în 1/14 Octombrie a. c. la 9 ore înainte de amiază, în care zi după terminarea ritualelor bisericești va urma numai decât deschiderea congresului și se vor începe lucrările congresuale conform regulamentului afacerilor interne.

Dat în reședința Noastră arhiepiscopicească-mitropolitană în Sibiu, la 15/28 Septembrie 1912.

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Delegațiunile.

Sibiu, 30 Septembrie n.

Delegațiunile, întrunite Luni, săptămâna trecută, în sesiune ordinară în Viena, se află în plină activitate. S'au constituit, s'au prezentat în fața Monarhului, și-au ales subcomisiunile reglementare, în fața cărora ministrii comuni și-au făcut esposeurile obicinuite, și acum examinează toate materialul pus lor la dispoziție, pentru a putea pași în fața plenului cu rapoarte și propuneri potrivite, cari apoi vor fi votate și ridicate la valoare de concluse legale și obligatoare.

Se poate lucra deci în delegațiuni, mai ales în delegațiunea ungară, și fără opoziție, întocmai cum se poate lucra fără ea, după cum bine stim, și în dieta țării.

Rezultatele activității delegațiunilor însă nu pot fi de natura, de a ne face să ne însușim prea mult pentru ele; pentru că știm, că altă misiune nu au delegațiunile, decât se voteze bugete mari și îngreunătoare pentru popoarele monarhiei, se voteze cheltuielile pentru susținerea și îmbunătățirea armatei, cari, durere, din an în an se urcă în mod îngrozitor. Chiar și de astădată, domnul ministru de războiu a cerut cu vre-o patruzeci de milioane coroane mai mult decât în anii premergători, declarând, că trebuințele armatei ar fi și mai mari, dar de astădată el se mulțumește și numai cu atâta!..

Și delegațiunile vor vota tot ce cere domnul ministru de războiu, ba ar vota poate chiar și mai mult, dacă s'ar cere, mai ales delegațiunea ungară, asupra căreia domnul ministru de războiu a făcut impresia cea mai bună de astădată. Nu s'a mai

presentat în fața ei, ca în rândul trecut, în felul cum se prezintă comandantul în fața trupelor, obicinuit să poruncească, ci ca un politician destoinic, care cu vorbe bune și frumoase caută să stoarcă dela delegați — încrederea și milioanele.

Fapt e, că generalul *Auffenberg*, pe care până bine de curând Maghiarii l'ar fi înghițit, dacă puteau, astăzi trece de omul cel mai afabil și prevenitor în fața lor. Și nu li-a impus cu alta, decât cu tonul calm și conciliant în care le-a vorbit despre trebuințele armatei.

Bună impresie asupra delegaților a făcut apoi, — afară de mesajul de tron al Monarhului, care a fost scurt, dar cuprinzător, — esposeul ministrului de externe *Berchtold*, care a format de astădată o iconă fidelă a politicii noastre esterne.

A spus domnul *Berchtold*, în consonanță cu mesajul de tron, că raporturile monarhiei noastre cu toate statele sunt amicale, și că politica externă, care se face la Viena, e *politica păcii* și a conservării stărilor actuale de lucruri în Balcani. Ca urmare a politicii de pace este a se considera inițiativa pe care a luat-o ministrul nostru de externe pentru a se face un schimb de vederi între marile puteri europene, cu privire la situațiunea din Balcani și la încheierea războiului turco-italian.

Propunerea ministrului nostru de externe a fost primită cu aprobare din partea tuturor puterilor mari și toate au aderat la ea, semnul, că toate doresc pacea și liniștea în Balcani, și toate doresc sfârșirea războiului, pentru a cărui terminare s'au început deja tratativele între cele două puteri interesate: Turcia și Italia.

Acțiunea puterilor mari, inițiată de monarhia noastră, merge apoi și în direcția, de a se da timp și sfaturi amicale Turciei, ca se împace popoarele de pe teritoriul ei european, acordându-le drepturile și libertățile cerute de ele.

A vorbit apoi domnul ministru de externe și despre impresiile ce și le-a câștigat la Sinaia, cu ocaziunea vizitei făcute Regelui Carol, constatând, că statul român asemenea urmărește politica păcii.

Dar cu toate acestea, situația nu e limpede, primejdiile nu sunt toate delăturate. „Fulgerile continue din Balcani, — spunea domnul ministru de externe, — dau probe despre multă electricitate în atmosferele politice, fără a putea lumina din destul întunerecul problemelor neresolvate”. Diplomația stă însă la pază, și va căuta se înăbușe numai decât primejdiile incendiului ce s'ar putea naște în Balcani.

*

Delegațiunile, prin subcomisiunile lor externe, au luat la cunoștință comunicările dlui ministru de externe, au aprobat politica sa, i-au votat încredere, — dar unii din delegațiunea austriacă și-au permis totuși întrebarea, că dacă în Turcia

mulțumirea popoarelor e o condiție pentru asigurarea păcii, de ce nu se face aceasta mulțumire a popoarelor, în interesul păcii, și *acasă*, în — Ungaria, ori mai întâi în Ungaria?

Ministrul, firește, a ramas dator cu răspunsul, deși întrebarea pare a fi fost destul de nimerită și îndreptățită.

Capitalismul, biserica și școala în chestia de naționalitate.

— Scrisoare către redactorul. —

Mult stimat Domnule Redactor! Reîntorcându-mă nu de mult din o lungă călătorie, făcută în streinătate, abia acum am luat cunoștință despre interesantele aprecieri, pe cari le-ați făcut în numărul dela 31 Iulie (13 August) scrisorii mele, adresate redacțiunii. M'a făcut atent asupra articolului Dvoastre numărul dela 10 Septembrie al ziarului „Budapesti Hirlop”, în care se spunea din partea acestui fruntaș ziar, că respingeți, cu curtoasie, dar în mod categoric, ideea alianței cu păturile democratice.

Cunoscând eu modul perfid și iesuitic de procedare al celor dela „Budapesti Hirlop”, mi-am gândit numai decât, că mă aflu în fața unei restălmăcirii reușite ca intențiune „Telegrafului Român”. Și de fapt nu m'am înșelat, pentru că cetind cu atențiune articolul amintit din stimata Dvoastre foaie, a fost imposibil să nu constat punctul de vedere corect și bărbătesc pe care stați, exprimându-vă în mod sincer și onest nedumeririle față de unele pretensiuni, — faptice ori închipuite, — ale politicii democrației radicale maghiare.

Sunt mulțumitor „Telegrafului Român” pentru procedura sa loială, căci înțelegerea între Maghiari și naționalități rămâne vis neîmplinit câtă vreme rămânem tot pe lângă frazeologia vechei politici, pe lângă încercările de păcălire, sau pe lângă odioasele gânduri ascunse. Numai dacă ne turnăm vin curat în pahare, numai dacă ne lămurim în mod clar cu privire la idealurile și mijloacele politicii noastre în toate chestiunile, putem să sperăm, că în fine diferitele naționalități ale patriei noastre nu ca inimice, ci ca aliate vor sta la oaltă și lângă oaltă.

Tocmai de aceea voi răspunde cu cea mai mare sinceritate la întrebările onoratei redacțiuni, și fiindcă acelea sunt de mult făcute, — spre orientarea publicului voi înșira de nou punctele de discuție:

1. Prima nedumerire a „Telegrafului Român” e aceea, că radicalii luptă totdeauna numai în contra latifundierilor, iar despre capitalism vorbesc rar de tot, pe când capitalismul nu e mai mic dușman al libertăților publice decât feudalismul.

Cu adevărat; căci dacă pretutindenea în lume capitalismul a putut deveni o plutocrație temută, în Ungaria primejdia aceasta e de un caracter și mai grav, pentru că la

noi se desvoltă numai ramurile stricate ale capitalismului apusean. Acest capitalism uzurar, aliat cu nemșimea scăpătată, formează întrun adevăr, moralicește și politicește, una din forțele cele mai păgubitoare și mai demoralizatoare ale Ungariei. Și cu toate că sunt de convingerea, că puterea sa temută, în cele din urmă se basează pe miseria popoului nostru, ținut în sărăcie și întunec din partea celor cu latifundii și din partea administrației feudale, — de altă parte sunt și eu de părerea, că pe lângă teudalism, trebuie atacat cu cea mai mare vehemență și trebuie stirpit și capitalismul uzurar. Chiar și din motivul, că domniile bancari sunt aceia, cari umplu casele electorale ale tuturor guvernelor, ca contravaloare a panamelor lor. Punctul acesta de vedere îl accentuez de altcum nu numai în teorie, ci de fapt capitalismul uzurar l-am pus pe rug de atâteaori și cu atâta necruțare, încât cei miopi și cei de reacredință au început să-mi arunce acusa proastă a „antisemitismului”. Asupra acestui punct e deci de prisos să zăbovim mai mult.

2. A doua întrebare a onoratei redacțiuni se referă la punctul meu de vedere față de biserică. Oare radicalismul nu e în mod necesar dușman al autonomiei bisericilor naționaliste?

Punctul de vedere al radicalismului nu se deosebește în chestia aceasta întrun nimica de al socialismului. Respectăm și noi orice convingere onestă, deci și convingerea onestă religioasă. Prin urmare respectăm orice organizație a celor de o convingere identică, creată pentru scopurile sufletești ale credincioșilor, iar nu pentru exploatarea lor economică, ori pentru influențări din partea puterii de stat. Și cu atât mai vădit, cu cât e mai autonomă, mai democratică și mai corespunzătoare convingerii celei mai interne a credincioșilor această organizație. Anticlericalismul nostru nu e îndreptat în contra vieții religioase a bisericii, ci în contra capitalismului și a feudalismului ei. Unde nu se manifestă astfel de tendințe, întreaga noastră propagandă se îndreaptă, nu în contra bisericii, ci spre ridicarea culturii și a moralității popoului, prin lățirea cunoștințelor din științele naturale și a datorințelor cetățenești. Dar persecutarea, ori conturbarea oricărei organizații, care se bazează pe împreună simțire democratică a popoului, fie ea de natură politică, economică, filosofică, ori religioasă, formează curat barbarism în ochii noștri. Nu ne-ar trece nici prin gând să statificăm religiunea calvină, ori să o despoiem de organizația sa democratică, și tot atât de puțin oricare altă biserică, încât ea nu eserească asupra vieții de stat decât numai o influență morală.

3. A treia întrebare a onoratei redacțiuni se referă, în legătură cu aceasta, la chestia școlară. Iși teme școalele românești, pe cari radicalismul vrea să le statifice, iar școala confesională română, pe lângă biserică națională, a fost pentru Ro-

mâni, în strâmtorarea lor, cea mai puternică fortăreață. Să nu se uite lucrul acesta. Celce se atinge de ele, e dușman al Românilor!

E într-o stare așa, presupunând că așa stau lucrurile; e așa, atunci, când orice estindere a puterii de stat e îndreptată în contra autonomiei naționalităților, și când școala poporală de stat e identică cu năzuințele de a se cânta în mod forțat imnul, de a se învăța cu forța limba maghiară și de a se stârpi conștiința naționalistă. E numai firesc, ca între astfel de împrejurări, planul statificării școalelor populare să fie odios în fața fie cărui om credincios naționalității sale.

Dar statificarea școalelor din programul democrației radicale nu e îndreptată în contra naționalităților, ci e plănuită și în interesul lor. Nu vrem să îndreptăm puterea de stat în contra lor, ci vrem, ca statul să le dea partea ce cu drept li se cuvine din izvoarele materiale și morale. Mai clar vorbind, nu vrem în ținuturi naționaliste școale maghiare și maghiarizatoare, ci școale oneste, bune, moderne, izvoare de cultură, în cari să se propună în limba respectivei naționalități, imbrățișându-se cu căldură toate năzuințele culturale ale poporului. Deci statificarea aici nu ar însemna maghiarizare cu forța, ci ridicarea de școale, cari să funcționeze după principiile moderne pedagogice, școale bine dotate, în locul școalelor slabe, serace și înapoiate confesionale, — natural, că în prima linie cu aplicarea și dezvoltarea materialului didactic bine cultivat al respectivei naționalități. E clar și aceea, că în aceste școale se va învăța, ca lucru folositor, ca a doua limbă, și limba statului, dar totdeauna în limba poporului, și la nici un caz nu așa, ca învățarea limbii maghiare să fie forțată în detrimentul altor cunoștințe mai însemnate pentru popor.

Între astfel de împrejurări statificarea școalelor ar însemna numai aceea ce formează pretensiunea cardinală a fiecăruia stat modern, a-nume: că *instrucția e chestie comună*, nu e misiune religioasă, că statul are să supravegheze nivelul cultural al școalelor, eficacitatea lor pedagogică și aerul moral din ele, corespunzător vremii, dar nu însemnă maghiarizare cu forța, sistem de spionare, desconsiderarea limbii poporului și a tradițiilor sale culturale. Ba se va purta de grije, ca cu ajutorul instituțiilor corespunzătoare însăși comuna să poată controla bunătatea școlii de stat, și ca corpul învățătoresc, încheiat în organizații potrivite, să poată însuși îngriji de valoarea neștirbită a întreselor sale materiale și morale. Urmarea acestui principiu ar fi și aceea, că ar trebui să fie ridicate în număr corespunzător școale medii și școale speciale cu limba de propunere a naționalităților, iar la universități se va purta de grije în modul cel mai larg de cultura naționalistă.

Pe lângă astfel de condițiuni și adumbrate de astfel de spirit, aceste școale nouă de stat ar promova chestia culturii naționaliste într'un deceniu cu mai bun succes decât școalele vechi confesionale, sărăcăcioase, prea îndesate și înapoiate, într'un secol, făcându-se progrese mari, pe cale pacinică, și în învățarea limbii statului și în sentimentele patriotice, fără nici o forțare.

Știu bine, că toate acestea sunt astăzi numai utopii, și nici nu aștept, ca naționalitățile să-și dorească numai decât școale de stat. Ba știu să apreciez în cea mai mare măsură neîncrederea și rezistența

lor, stând lucrurile așa cum stau. Și numai dacă naționalitățile vor fi reprezentate în parlament conform cultului lor, dacă instituția de căpătuală nemeșască a comitatelor se va preface în organism autonom al poporului, dacă se va forma un partid politic maghiar, care în ființa sa internă să fie democrat, antifeudal și antișovinist, dacă ajungem să avem o perfectă libertate de întrunire și de presă: putem să sperăm, mai mult, putem să cerem, ca frații noștri naționaliști să ne întindă mâna spre a ridica palatul splendid al instrucției populare, care să fie curat economică, morală și culturală, antișovinistă, emancipată de sub influența statului ori a confesiunii.

Acesta e punctul meu de vedere și vă mulțumesc cu sentimente de grație, onorate dle redactor, că mi-ați dat ocaziune a mi-l putea espune.

Dr. Iászi Oszkár.

Inaugurarea anului școlar la seminar.

Sâmbătă în 15 Septembrie v., ziua marelui martir Nichita Romanul, patronul seminarului nostru, s'a făcut inaugurarea solemnă a anului școlar la acest înalt institut cultural al bisericii noastre, la seminarul „Andreian”.

S'a oficiat întâi serviciu divin în catedrală, cu chemarea Duhului Sfânt, prin P. C. Sa, Protosinelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, la care au participat elevii institutului și profesorii lor. La orele 11 apoi elevii și profesorii s'au întrunit, împreună cu alt public, în sala mare a seminarului, unde în curând a sosit și Escolența Sa, înaltpreașfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu. A fost primit cu aclamări șgometoase.

P. C. Sa, Protosinelul Dr. E. R. Roșca, directorul seminarului, rostește apoi dela catedră discursul frumos și instructiv de inaugurare, pe care ne dăm silința a'l reasuma în următoarele:

Oratorul constată întâi de toate, că seminarul nostru stă astăzi pe o treaptă multumitoare, din toate punctele de vedere, lucru constatat și de strălăni. Spune, că seminarul a intrat acum în secolul al II-lea de existență, organizat pe baze solide, astfel, că oferă destulă garanție pentru progresul cultural și moral al fiitorilor preoți și învățători din arhiepiscopia Ardealului. Corpul profesoral de acuma e compus tot din bărbați aflatari în deplină vigoare, dela cari este de așteptat, că-și vor valida cunoștințele cu bun succes, ca să nu mai stăm îndărătul institutelor similare ale altor neamuri și confesiuni. Accentuează, că profesorii și elevii, trebuie să fie pătrunși de o potrivă de sentimentul, că numai atunci își vor împlini bine datoriile, dacă vor trece peste limitele minimumului, pentru că dacă se rămâne numai la acest nivel, progresul cultural al ortodocșilor bisericii noastre să va face tot numai în măsură redusă față de cel al altor neamuri și biserici.

Constată P. C. Sa, că la secția pedagogică din an în an se poate constata un progres tot mai bun, mai ales în urma rigorei aplicate în contra elementelor incapabile ori indolente, cari priveau de refugiu într-oare în secția pedagogică. Accentuează aplicarea și în viitor a rigorei convenite, reclamată de interesele generale ale bisericii și neamului.

Vorbește despre pregătirile celor din secțiunea teologică și constată, că misiunea preoților, ca organe ale unei instituții de valoare și însemnătate morală, națională, culturală, socială și economică, cum este biserica, — trece mult peste barierele îndeplinirii funcțiilor proprii precești, din care motiv olerul nostru trebuie să fie înarmat cu toate armele cunoștinței, pentru că astăzi arma biruinței este — știința. În sânul poporului nostru se înmulțește elementul inteligent, — în sferele administrative ale bisericii noastre mirenii formează după număr factorul preponderant, în care trebuie să dădă tărâșă convingerii de credință și morală a bisericii, dacă vrem să nu fim subminați în autoritate și influență. E evident deci, că trebuie dată pregătirea cea mai desăvârșită fiitorilor preoți, spre care scop se cere un plan bun de învățământ și manuale corespunzătoare.

Afară de calificare se mai cere apoi și o bună conduită dela preoți și învățători, pentru că aceea ce propovăduiesc ei cu cuvântul trebuie să se bazeze pe faptele lor proprii, corecte și corespunzătoare legilor morale. În direcția aceasta acen-

tuiază a fi foarte rigoroși și în viitor, aplicând remediile cele mai simțite de îndreptare, acolo, unde va cere trebuința.

Vorbește despre deșteptarea și cultivarea simțului de ordine, curățenie, bună-cuviință, olegialitate, și mai ales despre simțul de demnitate, — iar în urmă îndeamnă elevii, ca prin diligență toți se profite deopotrivă de binefacerea instrucțiunii ce li se dă în acest institut, și rugând pe atotputernicul Dumnezeu, să fie și anul acesta întru s'j tor, elevilor și profesorilor, declară de inaugurat anul școlar 1912/13 la seminarul „Andreian” din Sibiu.

Discursul de inaugurare a făcut o adâncă impresiune asupra ascultătorilor.

La acum cuvântul Escolența Sa, înaltpreașfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, și adresează câteva cuvinte părintești elevilor. Le spune, că se bucură, că și-au ales cărierile pe cari și le-au ales: a preoției și dascălii, fiindcă acestea sunt singurele terene bune și sigure pe cari se poate lucra cu succes la îmbunătățirea sorții poporului nostru, serac și înapoiat în cultură, din vitregitățile vremilor trecute. Sunt remunerate poate mai slab aceste ocupațiuni decât altele, dar sunt mai sigure, neespuse fluctuațiilor, și astăzi, față de trecut, totuș destul de bine dotate. Dar sunt și cariere de frunte, cinstite, onorate, cariera preoției și a dascălii. De aceea îndeamnă pe elevi să fie silitori, ca să-și câștige în acest institut hrana sufletească pe care datori sunt apoi să o dea poporului, ca luminători și poporului. Să se considere fiecare de vitor apostol întru împlinirea acestei misiuni, să-și însușească fiecare o conduită bună, să cercezeze cu drag biserica, să nu răvnească la haine scumpe, ci se oculte a se lumina, ca se poată lumina și el pe alții. Imploiează binecuvântarea cerească asupra elevilor și a părinților lor și între aclamări șgometoase părăsește sala.

La orele 11 și jumătate solemnitatea inaugurării anului școlar la seminarul „Andreian” a fost terminată.

Conferențele învățătorești.

Convocare.

În înțelesul circularei nr. 10.093 școl. 1912 a Ven. Consist. arhiepiscopescan convos prin aceasta pe domni învățători rom. gr. or. din protopopiatul Zarandului la conferența învățătorească, ce se va ține în edificiul școlii populare rom. gr. or. din loc. Luni și Marti, în 29 și 30 Octomvrie v. (11 și 12 Nov. n.) a. c., cu următoarea

Ordine de zi:

1. Invocarea Duhului Sfânt, la 8 ore dimineața, în biserică.
2. Deschiderea conferinței prin tractarea temei „Importanța limbii materne în învățământ și mijloacele ei”, de către comisarul consistorial (la orele 9 și jum. în școală).
3. Învățământul intuitiv, de Ioan T. s., inv. în Cebes.
4. Metodica scris-cetitului, de Lăzar Lăzar, inv. în June.
5. Cetirea română în cl. I.—VI, (cu o lecție practică din cl. II.), de Nicolae Marou, inv. în Băița.
6. Cartea de cetire, de Petru Răsu, inv. în Cebes.
7. Gramatica română, (cu o lecție practică din cl. IV.), de Valer Damian, inv. în Crăciol.
8. Exercițiile de stil și de compunere în cl. I.—VI, de Adam Iezab, inv. în Băjenii.
9. Poezia în școala poporală (cu o lecție practică de cl. VI.), de Azarie Ciroo, inv. în Orminda.
10. Literatura în școala poporală, de Ioan Micu, inv. în Vaca.
11. Legende și tradiții populare, de Ioan Fodor, inv. în Găreșiu.
12. Raportul dintre limba română și maghiară în școalele noastre, de d'șoara Irena Cosolue, inv. în Brad.
13. Darea de seamă despre biblioteca pedagogică tractuală, făcută de Pavel Lăzar, inv. în Mesteșoaia.
14. Starea învățământului în tract, arătată de comisia permanentă din 1911.
15. Mișcarea pedagogică literară mai nouă, de Ioan M. hăilă, inv. în Crăciunaești.
16. Patronajul școlar, propunere făcută de comisia permanentă din anul acesta.

Cel ce are să facă lucrări teoretice, sunt îndatorați să se îngrijasă, ca acestea să fie până în 20 Oct. v. (2 Nov. n.) a. c. la dual Ioan German, inv. în Brad (Băi, Hai yad m.) Lucrările trebuie să fie scrise corect și legibil.

On. domni preoți încă sunt poștiți la conferență.

Brad, în 11/24 Sept. 1912.

Dr. Traian Suciu
comisar consistorial.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Conferența anuală a preoților ortodocși români din protopresbiteratul Cetatei de peatră a convos pe 16/29 Octomvrie a. c. la ora 8 a. m., în Borout.

Ordinea de zi:

1. Serviciul divin și predica, îndeplinit de capelanul Augustin Șovrea din Fănațe.
2. Deschiderea și constatarea conferinței; constatarea celor prezenți.
3. Discuție asupra serviciului divin și a predicii.
4. Comunicarea înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 12873, Bis. din Noemvrie 1911 a. c.
5. Răferirea comisiei, George Gheție, George Purdes, Mihail Georgiu și Ioan Filip:
 - a) asupra rapoartelor: Cum a îndeplinit fiecare preot sfaturile arhiepiscopice?
 - b) asupra rapoartelor conducătorilor grupurilor religioase.
6. Tema dată de P. V. consistor arhiepiscopescan prin ordinul Nr. 7432 Bis. din 31 Iulie a. c.: Cum s'ar putea face cu bun efect educația religioasă morală a orfincioșilor noștri și mai ales a elevilor de școală din acele comune bisericesti, în cari nu avem școală confesională, — prezentată de Mihail Georgiu din Stoiceni și Alexandru Bada din Săcul de Jos.
7. Statutele bibliotecii tractuale preoțești, prezentate de comisia: Ioan Perhăț, Aurel Greblea și George Gheție.
8. Statutele reuniunii de înmormântare de comisia: Alexandru Perhăț, Teodor Șovrea, Aurel Greblea, Nicolae German, Alexiu Lătiș și Augustin Cupșa.
9. Statutele reuniunii de femei pentru înfrumusețarea bisericii, prezentate de Andrei Lădu, recenzent: Gh. Pardea.
10. Satorirea ordinii de zi pentru conferența viitoare, propuneri și închiderea conferinței.

Lăpuș-ungureso, 10 Sept. 1912.

Oficiul protopresbiterat:

Andrei Lădu
adm. protopop.

Avis.

P. t. Domnii membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, cari doresc a participa la adunarea generală din Sibiu la 13 și 14 Octomvrie a. c. și cari reflectează la *cuartire particulare*, sunt rugați a anunța aceasta până la 8 Octomvrie nou a. c. Dlui secretar al comitetului de primire Romul T. Popescu, funcționar al instit. „Albina” în Sibiu, și a-i comunica totodată, dacă participă *singuri*, ori cu familiile lor și câte persoane?

Acei p. t. membri, cari voiesc a sta în *cutare hotel*, vor binevoi a se adresa direct acolo, pentru ca să li se rezerve camere.

La fiecare tren, ce sosește la Sibiu în 12 și 13 Octomvrie, vor fi în gară 2 membri ai comitetului de primire cari vor purta cocardă albă, dâșii vor aviza oaspeților *cuartirele rezervate la particulari*.

Comitetul de primire și încuarterare.

Din despărț. „Asociațiunii”.

Convocare

Onor. membri ai despărțământului XXIX. al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” prezum și toți cari doresc înaintarea în literatură și cultura a poporului român, sunt invitați la adunarea generală ordinară a acestui despărțământ care se va ține în Școala mare la 6 Octomvrie s. n. la orele 2 după amiază în sala cea mare a hotelului comunal.

Programa:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Raportul comitetului cerouă, prin secretarul despărțământului.
3. Alegerea a 2 comisii: a. pentru cenzurarea raportului; b. pentru însorirea de membri și încasarea taxelor.—4. Desertăți.
5. Raportul comisiunilor.
6. Alegerea a 2 delegați la adunarea generală.
7. Alegerea comisiunii de verificare.
8. Eventuale propuneri.
9. Închiderea adunării.

Mediș 24 S p. 1912.

Dr. Dionisie Roman
dir. despărțământului

Mihail Tatar
secret. desp.

NOUTĂȚI.

Regularea congruei. Dintr'un comunicat semioficial, apărut în ziarele din capitală, aflăm, că proiectul de lege despre regularea congruei, prin acordarea de cuinuenale pe seama precțiilor, stă gata în ministerul de culte pentru a fi prezentat parlamentului spre dezbateră și votare. Se stabilesc în proiect cinci cuinuenale pentru preoți, și se iau măsuri și pentru îmbunătățirea sorții preoților cu pregătire inferioară. Pentru acoperirea tuturor trebuințelor s'a trecut în bugetul anului viitor un plus de aproape patru milioane coroane la rubrica congruei.

In audiență. Generalul Averescu, șeful statului maior al armatei române, care a luat parte la manevrele mari ale armatei austro ungare, a fost primit luni în audiență din partea Monarhului nostru în palatul din Schönbrunn, iar Marți a fost invitat la prânzul de curte, făcându-se loc la stânga lângă Maiestatea Sa. Generalul Averescu a fost apoi decorat din partea M. Sale cu crucea mare a ordinului Leopoldin.

O „dveră” frumoasă. Primim informația, că Sâmbătă, în ziua nașterii născătoare de Dumnezeu, s'a oficiat în mănăstirea din Sinaia un solemn serviciu religios, prin P. C. Sa, Arhimandritul Dionisie, înconjurat de tot clerul mănăstirii, în prezența Maiestății Sale Reginei Elisabeta, și a unui public ales românesc. Cu ocaz unea aceasta s'a sfințit „dvera” dela ușile împărătești, lucrată de M. Sa Regina, cu ajutorul mai multor dame din înalta societate română. Dvera e de o frumusețe rară. Pe o perdea de mătase este cusut cu fir de aur un desen, format dintr-o serie de ornamente, combinată pentru a forma o cuce mare, iar deasupra este aplicată o broderie, formată din floricele de fir născut. Fiecare floare e înornată separat și în mijlocul florilor sunt presărate topazuri și alte pietre prețioase. Numele Reginei și ale colaboratoarelor ei sunt brodate cu fir pe dosul prețioasei lucrări religioase, care acum formează una din podoabele mănăstirii din Sinaia.

Medic seminarial. În locul domnului Dr. Ilie Beu, demisionat, consistoriul arhidiecezan a numit medic la seminarul „Andrei” pe domnul Dr. Nicolae Ilu, medic practică în Sibiu.

† Iuliu Novac, avocat și fost director al băncii „Nera” din Bozovici, a decedat după lungi suferințe în Budapesta, unde s'a mutat locuința în timpul din urmă. A fost înmormântat cu mare solemnitate în Oravița. Odihnească în pace.

Concert. Dăoara Elisabeta Kirchner, fiica dui Hermann Kirchner, fost dirigent al Reuniunii române de muzică din Sibiu, va da Miercuri în 2 Octomvrie n. un concert în sala dela Gesellschaftshaus, cu concursul dui A. Bittermann. Începutul la orele 8 sara. Tineră artistă și a făcut studiile în Baurești și Berlin și e o excelentă pianistă. Programul concertului e bogat și interesant. Bilete se cumpără în librăria Meyer.

Potop. Toată valea Murășului este inundată. Orașul Murăș-Uoara și comunele din împrejurime sunt acoperite de apă. Multe case s'au prăbușit, câțiva oameni s'au înecat în valuri. Apa, în unele locuri, este de doi-trei metri. Comunicăția se face numai cu ajutorul luntrilor.

Congresul pentru pace. La al 19-lea congres internațional pentru pace care se ține acum în Geneva, participă delegați din 15 state. Italia nu este reprezentată.

Ajutor inundațiilor. Reprezentanța municipală a comitatului Târnava mică, în adunarea generală ținută de curând, a hotărât ca în interesul populației săgubite acum a cincea oară în anul acesta de inundațiuni, să ceară ajutor dela guvernul țării. Daunele fac mai multe milioane.

Advocat nou. Ni se scrie din Murăș-Oșorhei, că domnul Dr. Augustin Bărdos a făcut acolo Vineri în 27 Septemvrie n. cu bun succes cenzura de avocat.

Descoperire din vremea străveche. Profesorul Dr. St. Gal, dela un gimnaziu din capitală, a descoperit cu prilejul unor săpături în apropierea satului Tâmpa, în părțile Devei, rămășițe frumoase petrificate de pești și insecte, care au trăit înainte de aceasta cu mai multe sute de mii de ani. Astfel de rămășițe, spun geologii, sunt dintre cele mai rare. Cercetările urmează.

Un preot care-și cunoaște misiunea. Părintele Nicolae Platoș din Rășolci, originar din Săcel, tractul Siliștei, a funcționat mai înainte ca paroh în Cârjiți, cu fiila Bretelin, în tractul Devei. Când și a ocupat aci oficiul, pela finea anului 1903, a aflat bisericile din ambele parohii în starea cea mai deplorabilă. S'a putut numai decât pe lucru. A încașat, cu înăvuițarea superiorității toate restanțele bisericilor, și în anul 1904 s'a făcut acoperirea de nou a bisericii din Cârjiți; iar în anul 1907 a fost zidită și dată destinațiunii o biserică nouă în Bretelin. În anul 1909 a fost reparată apoi temelie bisericii din Cârjiți, la îndemnul și sub supravegherea preotului Platoș, care în același an a fost ales și întărit paroh pentru comuna Rusciori, tractul Sibiului. Aci părintele Platoș aflat asemenea o biserică slabă de lemn. Cu învoirea superiorității deschide colecte, adună bani, adună material și ridică și aci o biserică nouă, care acum e terminată, și la ale cărei spese a contribuit și preotul cu 100 cor. pentru a îndemna la jertfă și pe ceilalți credincioși. Biserica a fost sfințită ieri, Dămăneș, prin dl asesor consistorial Lazar Trileanu. În vederea zelului desvoltat și a faptului, că în 9 ani părintele Platoș a ridicat două biserici nouă și a reparat temelie o biserică: Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu l-a distins cu brâu roșu. Să-l poarte sănătos mulți ani!

Dela direcția de finanțe. La direcțiunea de finanțe din loc, orele de oficiu sunt, cu începere dela 1 Octomvrie, în zilele de lucru dela 8 dimineața până la 2 d. a., iar în Dămăneș și sărbătorile dela 9 până la 12 d. n. zi.

Indreptare. În corespondența din numărul trecut, referitoare la sfințirea bisericii din Stărci, s'a stresurat o mare greșală. S'a spus, că sfințirea s'a făcut, prin P. C. Sa, Protosinelul Dr. Eusebiu R. Roșca, în 26 Septemvrie, pe când sfințirea s'a făcut în 26 August v. c. Facem convenita îndreptare.

În loc de anunțuri de logodnă. Candidatul de preot dl Constantin Medrea din Danș, răscumpără anunțurile despre logodirea sa cu dăoara Mărioara Florea din Danș, întâmplată la 3 Septemvrie v. c. cu sava de cor. 10, dăruită la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriașilor români sibieni.

La fondul de 20 bani al Reuniunii meseriașilor sibieni pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, au mai dăruit: Aurel Moga, notar (Veștem) 1 cor., Popovici Mondoc, inv. (Sebeșul-sup.) 40 bani, Nicolae Dubleș, notar penz. (Sibiu), soția sa Otilia născ. Cășolanu și fiica lor Silvia 1 cor., Vasile Ciontea, sodal mășar 40 bani, Mateia Nicoadă, paroh (Rucăr), soția sa Zenovia n. Bălăț și fiii lor Silviu și Livia 1 cor., Ostavian Veștemian, sodal mașinist-tipograf, plecând în străinătate 50 bani, Constantin Ghileș, paroh (Rodu) și soția Veturia n. Pop și fetele lor Veturia și Mărioara 2 cor., Ioan Rațiu, oroit (Alba-Iulia), soția sa Ana și fiul lor Aurel 50 bani, Avram Săbu, inv. (Câmpeni), Nicolae Comaniciu, not. (Gărarău) câte 50 bani și V. Tordășianu, prezid. 10 bani.

Petrecere în Năsăud. Gimnaziul superior fundațional din Năsăud va da o serată declamațională-muzicală împreună cu joc, cu concursul „Reuniunii române de cântări” din loc Vineri la 4 Octomvrie st. n. 1912 în Năsăud în sala de gimnastică a gimnaziului, cu ocazia onomastice Maiestății Sale Regelui, a venirii Ilustrității Sale episcopului Dr. Vasile Hoșu și a aniversării a 49-a a deschiderii gimnaziului. Începutul precis la 8 ore sara.

Onorare pentru scriitori. O revistă engleză comunică amănunte interesante despre onorarea scriitorilor englezi și francezi. Swift a primit 300 de funți pentru Gulliver. Milton (1608—1674) a încasat abia 5 funți sterling pentru Paradisul pierdut, editorul său însă a devenit om bogat. Walter Scott (1771—1832) a câștigat 200 000 funți, pentru romanele sale istorice, Lord Byron 20.000 de funți. Romancierul Eug. Sue a obținut 160 000 de funți pentru Secretele Parisului și 100 000 de franci pentru Evreul rătmător. Balzac a primit 20.000 de franci pentru romanul Tăvăni, Lamartine 40 000 de franci pentru Graziella, Chateaubriand 100 000 pentru un singur roman, Jules Janin câte 500 de franci de fiecare foileton așărut în Journal des Débats, George Sand a trebuit să se mulțamească cu un onorar de 600 de franci pentru cartea sa Indiana. Victor Hugo (1802—1885), ilustrat poet și cap al școlii romantice, a vândut dreptul de editură al lucrării sale Miserabilii pentru suma de 400 000 de franci.

Bioscopul Apollo pe piața Herman, Luni în 30 Sept. și Marți în 1 Oct. are următorul program: Seară americană. Fiul tatălui său, dramă americană. Dela Siou la Campy, după natură. Amor de Cowboy, dramă americană. Chauferul, comic. Afară de program: numai Luni marile manevre împărătești în Ungaria de-sud, actual după natură. Foga din temniță, dramă americană. O locuință de vară veselă, comic.

Teatru în Sibiu. Astăzi Luni se dă Văduva veselă, operetă, în care rolul principal este ținut de doamna Leona Károlyi, o artistă cu bună voce și cu joc elegant și rutinat; Marți se reprezintă Eva răzbitoarea, dramă; Mercuri d. a. la orele 3 Regele se însoară, piesă pentru tinerime; Mercuri seara la orele 7 jumătate Dușmanul femeilor, operetă, a treia oară.

Declarație.

Santem rugați se publicăm următoarele:

Onorată redacțiune!

Zarul autorizat al partidului național în anul din 21 Sept. ocupându-se cu broșura „Ref. el. și naționalitățile”, apărută sub pseudonimul Argus, în loc de o recenziune serioasă, deamă de un ziar serios, află cu căle a scoate din textul broșurii unele pasaje, cari le prezintă într-o formă atât de tendențioasă, încât cetitorul neorientat din acestea trebuie să câștige o impresiune de tot falsă, diametral opusă conținutului și tendinței naționale și democratice a numitei broșuri.

Dupăce acest organ al „preținsilor naționalisti” a aflat compatibil cu cinstea ziaristică a refuza declarațiunea, prin care s'a cerut rectificarea criticii atât de false și perfide, sunt siliți să recurg la ospitalitatea dvoastre, cerând publicarea acestor șire.

Ori cine va citi broșura, va trebui să constate, că aceasta e scrisă în interesul evident al naționalităților cu tendința de a convinge publicul maghiar despre îndreptățirea postulatelor noastre și a demostre, că o reformă electorală de tot liberală — cum o dorește întregă opinione publică română, — nu formează nici o primăjdie pentru stat și egemonia maghiară. Autorul — ca și partidul național — pledează pentru o reformă cinstită, cu vot universal, egal și secret, cu toate atribuțiile unei reforme democratice.

Luora natural, că broșura fiind scrisă în limba maghiară, deci pentru publicul maghiar, a trebuit să se acomodeze terminologiei uzitate, ca publicul maghiar să fie accesibil tezelor desfășurate.

Astfel s'a folosit autorul anonim de expresia „mászkuak” — cum numesc ungurii pe cei ce aparțin naționalităților.

Pilda despre cercurile electorale, în cari alegătorii români în urma unei presiuni morale au fost constrânși a-și da votul pentru candidații partidului național (ca fapt constat) s'a dat tot numi în interesul și pentru motivarea votului secret, despre ce ori cine se poate convinge din textul broșurii (pag. 26).

O mistificare insolentă și răutăcioasă conține și citație, că legea actuală (electorală) nu vatămă egalitatea de drepturi, căci în broșură teza asta s'a referă numai la modul votării, care pe toată linia e deschisă (pe față) și astfel nu face deosebire între alegătorii din oraș și între cei dela sate.

Cea mai temerară și perfidă însă este înșinarea ziarului autorizat, că Argus trăznește contra agitatorilor și cere înăsprirea legii penale, — când broșura într'un capitol întreg pledează contra sistemului de persecutare, espunându-și în mod categoric părerea, că așa numitele „agitatori-naționale” nu sunt decât consecvențele naturale ale sistemului actual de guvernare.

Superlativul perfidiei însă ne prezintă aserțiunea, că autorul broșurii biserică sa proprie o numește „schizmatică”. Cetitorul broșurii trebuie să rămână stupefact de această înșinare constatând, că termenul „schizma” a fost folosit în mod ironic, condamnându-se ținuta Curiei dela Romă, nu numai ca nedreaptă și păcătoasă, dar și ca opusă chiar intereselor catolicismului, — când înstrăinează pe românii gr. cat. de Roma, și de fapt propăgădă interesele bisericii gr.-orientale, privită din partea celor dela Roma ca „schizmatică”.

Văzând atâtea fașitate și răutate, toți cei cari au capul și inima la loc trebuie să se întrebe: merită oare astfel de falșificatori să stea în fruntea unei lupte atât de drepte ca cea a neamului nostru, și oare cu armele minciunii să poate duce la izbândă cauza sfântă a unui popor?

Budapesta, în 12/25 Sept. 1912.

Cu deosebită stimă:

Dr. Emil Babeș.
adv.

O cârtică bună.

Învățăturile sociale ale Evangheliei, de un arhiepiscop rusesc, trad. din franceză de I. Beleuță.

Sărguinciosul colaborator al „Revisiei Teologice”, cunoscut prin espunerea clară a superiorității ortodoxiei noastre, dl Ilie Beleuță, alege din cărțile franceze eminate din cari studiază, o broșură pentru interpretarea învățăturii lui Cristos, pe care traducându-o în limba noastră, avem bucuria a fi găsit în ea o cheie norocoasă, pe care folosindu-o să străbatem la comorile învățăturii creștine.

Isus Cristos împărtășea învățăturile sale în conversațiuni. Și acestea sunt redată în fragmente, cum se confirmă aceasta din Evanghelie. El pune întrebări, cărora răspunde.

Nicodim îl întreabă: Ravi, noi știm că tu ești un învățător dela Dumnezeu — pentru-că nimeni nu poate face astfel de minuni — sfără de cel-se cu Dumnezeu este.

Isus îl răspunde: Nu asta e ceea ce vă trebuie vouă — să aveți o opinie bună dreaptă despre minuni sau despre mine, — ci vouă vă trebuie o viață nouă.

Tot astfel conversația cu femeia samarineancă etc. etc.

În toată viața sa mântuitoare, Isus a ținut numai 5 vorbiri mai mari.

Și acestea sunt următoarele, cuprinse la Evangelistii:

I. Luca, Cap IV. 16—32, e vorbirea din Nazaret.

II. Mateiu, Cap V. VI. VII., e vorbirea de pe Munte.

III. Ioan, Cap V. 25—49, sunt Parabolele de pe limanul mării.

IV. Ioan, Cap VI. 25—71 despre Pănea vieții, și

V. Mateiu, Cap XXIV. la ziua de pe urmă.

Ad I. Ce e obiectul vieții? Santem aici să ne slujim unul pe altul pentru a ne instrua, lumina, a ne mântui, a sluji altora, iar nu pentru a fi slujiți de alții.

Ad II. Care e secretul fericirii? Fericirile în care se accentuează, că nu ceea ce avem, ci ceea ce suntem ne face fericiti.

Ad III. Cum vom înfăptui și cu ce se asemănă Împărăția lui Dumnezeu — sunt parabole spuse la diferite ocazii pe marginea mării.

Ad IV. Pănea vieții, în care se cere corăcterul lui Cristos, care ne face fericiti, și e secretul legăturii noastre cu Dumnezeu.

Ad V. Care e destinul omului? Revelația lui Dumnezeu, încât cel orb vede și surdul aude.

Din aceste 5 discursuri cârticioa dlui Beleuță, tractează pe al doilea și al treilea, cu înaltă inspirație, binefăcătoare, ziditoare.

E binevenită broșura pentru toți preoții, cari vreau să predice cu căldură, cu imaginiție vie și cu înțeles.

E potrivită a se introduce în școala de repetiție catihetică, condusă de preoți.

Ne indică broșura o cale nouă pentru studiarea cu folos a sfintei evanghelii. Îi suntem mulțumitori dlui Beleuță pentru osteneală.

Aș zice că avem o broșură bună.

Nu zic așa. Un tinar bogat întreabă pe Isus: Ce să fac să moștenesc împărăția lui Dumnezeu, învățăturile bune? Cristos îl observă: De ce mă numești bun? (Luca X. 26). Cristos îl face atent, că tinarul folosea o frază fără semnificare. Dar despre oare voia zice: O carte ziditoare credinței și entuzasmului pentru ceea ce a învățat Domnul nostru, o carte ce mângăie sufletul creștinesc.

Roșia, 18 Sept. 1912.

Tr. Scorobet.

Poșta redacției.

În chestia regulării congruei. Cu articolele de zăre nu se pot îndrepta lucrurile. Lăsați la grăja celor mai mari apărători ai intereselor preoțime, căci ei știu mai bine când și cum să le apere.

În prajna conferențelor preoțești. E o lucrare merită să fie cetită în conferența preoțească. Nu e cu cale deci a o publica înainte de vreme.

Samarineanul milostiv. Credem că nu ați prins de astădată bine lucrurile. Nu poate să fie nici o răutate la mijloc, ci cauza e criza financiară, care s'lege bănoile noastre să-și asigure în prima linie existența proprie, foarte amenințată.

„Mergeți și predicați” Se va publica imediat cum vom dispune de loc.

Nr. 831/1912 prot.

(339) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din comunele bis. mai jos însemnate din protopresbiteratul tractului Sighișoara se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Ferihaz** cu salariu anual de 1000 cor., și anume: 600 cor. prin repartitie dela popor, iar restul de 400 cor. ajutor permanent anual din centru, relut de grădina cor. 20 și cvartir în natură. Salariul se solvește dela intrarea în serviciu.

Cvintenalul numai după un serviciu de cinci ani neîntrerupți la această școală.

2. **Zoltan** cu salariu anual de 1000 cor. și anume: prin repartitie dela popor 600 cor. și 400 cor. întregire dela stat, cvartir și grădina.

Aleșii vor fi datori a instrui tinerimea școlară și adulții în cântările liturgice și a le conduce în biserică în Dumineci și sărbători fără altă remunerație.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre și arăta dexteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul, iar pe-titiile concursuale instruite conform normelor în vigoare să le trimită subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis. Teologii absolvenți cu diplomele de învățători și cântăreți buni vor fi preferați.

Sighișoara, 11/24 Septembrie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 515/1912.

(342) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. III-a Brâncu din tractul Dobrei, devenit vacant în urma pensionării parohului Avram Barbu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele arătate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Petițiile de concurs instruite conform legilor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul fixat, iar concurenții ținând cont de dispozițiile regulamentare să vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, predica, eventual celebra.

Dobra, la 13 Septembrie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român aletr. Dobra în conțelegere cu comitetul parohial.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 429/1912 of. prot.

(337) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna biserică de clasa a II-a Slimnic, în protopresbiteratul Sibiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în ziarul „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare cu prealabila încunoștințare a protopopului la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Slimnic, în 6 Septembrie 1912.

Comitetul parohial gr.-or.

Ioan Popa paroh preș. com. **Simion Bortian** inv. și not. comit.

Văzut:

Dr. I. Stroia
protopop.

Nr. 755/1912.

(327) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bis. de cl. III-a Dobârca, din tractul Mercurei, conform rezoluțiunii Preaveneratului Consistor arhidiecezan dto 14 l. c. Nr. 9267 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul amintit, iar concurenții pre lângă prealabila încunoștințare a subsemnatului să se prezinte în parohie spre a cânta, predica ori celebra.

Mercurea, 30 August 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Mercurea în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 415/1912.

(336) 2 - 3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de învățător la școala gr.-or. română din Iclandul-mare, tractul Murăș Oșorheiu, devenit vacant se escrie concurs repetit cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 400 cor. repartitie dela popor, 400 cor. dela biserică și 200 cor. din fondul arhidiecezan. Cuartir și grădina.

Alesul se îndatorează fără remunerație specială a conduce elevii la biserică în Dumineci și sărbători, a cânta cu ei la sf. liturgie, formând cor bisericesc și a i instrui în grădărit.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezinte la biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Murăș-Oșorheiu, 4/17 Sept. 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or.

Stefan Russu
protopresbiter.

Nr. 542/1912.

(335) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc din Berghin, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 1. Salariu 400 cor. dela comuna biserică și 600 cor. se va cere întregire dela stat. 2. Cuartir și grădina.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare poporului în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Sebeș, 9 Septembrie 1912.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 1024/1912.

(334) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională greco-română din Parău, protopresbiteratul Făgărașului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 600 cor. din cele 5% după dare și repartitie, iar 400 cor. dela stat se va cere pe baza documentelor alesiului, — cuartir 100 cor. și grădina 20 cor.

Învățătorul are să înființeze cor bisericesc și să cânte Dumineca și sărbătoarea la sf. liturgie și să conducă școlarii la biserică la vecernie.

Refectanții își vor da rugărilor la oficiul protopopesc al Făgărașului în termenul deschis și vor face cunoștință cu poporul în vre-o Duminecă, cântând în biserică.

Făgăraș, la 5 Sept. 1912.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

Nr. 469/1912.

332 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională rom. gr. or. din Măgura, tractul Orăștiei, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu 600 cor. din repartitie și dela fondul eparhial.
2. Cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de încălzit în natură.

3. Restul de 400 cor. se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales, tot asemenea și cvintenalele.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, au să se trimită subsemnatului oficiu în termenul deschis.

O răștie, (Szászváros), 1/14 Sept. 1912.

Oficiul protopresbiteral al tractului Orăștie în conțelegere cu comitetul parohial din Măgura.

Vasile Domșia
protopresbiter.

Un tânăr român,

absolvent de șase clase gimnaziale, cunoscător al limbii maghiare, caută loc de scriitor, în vre-o cancelarie din Sibiu.

Nr. 39/1912.

(329) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului al treilea de paroh devenit vacant la parohia de clasa întâi a Bisericii Sf. Nicolae din Brașov Schei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Telegraful Român”.

Concurenții la această parohie, au să prezinte următoarele documente conform §. 13 din statutul organic:

Că sunt români de confesiunea gr.-orientală.

2. Că au purtare morală bună.

3. Că au absolvat cu succes bun vre-o școală medie.

4. Că au absolvat cursul teologie la vre un institut român gr. or. din metropolia noastră.

Că au făcut examenul de ecalificație preoțească cu calcul distins, respective cu foarte bine.

6. Atestat de sănătate.

7. Alte documente eventuale despre funcțiunea ce au avut o în timpul din urmă etc.

Beneficiile sunt:

a) Salariu fundamental 2400 coroane.

b) Cinci cuinvenii de câte 10% dela salariul fundamental.

c) Bani de cvartir 600 coroane.

Concurenții sunt datori până la expirarea termenului de concurs să se prezinte în Biserică să cânte și să țină predica de probă.

Petițiile se vor înainta în termenul fixat prea O. Domn Dr. Vasile Saftu, protopopul locului.

Brașov, din sedința comitetului parohial dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov Schei, ținută la 30 August 1912.

Dr. V. Saftu
prezident.

I. Prișcu
secretar

Aprobat.

Brașov, 31 August 1912.

Dr. V. Saftu
protopop.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

Nr. 807/1912 prot.

(318) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa III Soarșul-mare, protopresbiteratul Agnitei, se anunță concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Ceice doresc să ocupe acest post, să și înainteze rugărilor cu documentele necesare în termenul susindicat la subsemnatul oficiu protopresbiteral și cu prealabila încuviințare a acestuia să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta și predica, eventual a și oficia.

Agnita, 22 August 1912.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Agnitei, în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

D-șoara Delia Olariu,
profesoară de muzică

își începe lecțiile de cant și pian din 1 Septembrie 1912, strada Poplăcii Nr. 35 (Quergasse 35) etagiul I. Pentru informație dela ora 1 - 3.

(298) 3—3

Pictorul D. N. Cabadaieff

cu studii academice și în deosebi specializat în pictura biserică după ce a pictat aici în Ardeal câteva biserici în mod artistic, s'a așezat în comuna Selște, comitatul Sibiului, unde primește comenzi, relativ la pictura biserică, adică: iconostase, steaguri, epitafii, icoane singuratic, și întreaga biserică. Doritorii au a se adresa la:

D. N. Cabadaieff

(383) 36—

strada Valea

Szelistye—Szebenmegye.

Salon de pălării de modă.

Reîntoarsă din călătoria mea, unde am vizitat cele mai renumite ateliere de modă, îmi iau libertatea a face cunoscut stimatelor doamne, că am adus cu mine **cele mai minunate și mai moderne pălării de dame, domnișoare și copii**, invitându-le să mă cerceteze spre a se convinge de modelele mele originale și nemărginit de ieftine.

Modernizări și reparaturi de pălării se fac în 24 de ore, frumos și cu gust.

Mare depozit în pălării de doliu.

Cu respectuoasă stimă:

Hanna Adleff,
Str. Honterus Nr. 8.

(333) 3—3

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**